

Oporezivanje dobiti u FBiH od sada po sistemu većeg obuhvata oporezivih prihoda i manje podsticaja

Većina odredbi novog Zakona o porezu na dobit Federacije Bosne i Hercegovine primijenit će se tek pri izračunu poreza na dobit za 2016. Međutim, odredbe o porezu po odbitku su u primjeni od 5. marta 2016., kada je zakon stupio na snagu.

Usvajanjem Zakona o porezu na dobit Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nastavlja sa izvršavanjem obaveza preuzetih Reformskom agendom, ali i onih sadržanih u Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. U provedbi Zakona o porezu na dobit koji je usvojen 2008. uočeni su brojni nedostaci, koji su se nastojali ovom prilikom ispraviti. U odnosu na stari zakon, prema kojem će se izvršiti obračun poreza na dobit za 2015., novi zakon ne sadrži nove porezne institute i kategorije, ali na mnogo detaljniji način reguliše one postojeće. Iz zakona je očita namjera zakonodavca da proširi poreznu bazu, i to većim obuhvatom poreskih obveznika i većim obuhvatom poreskih prihoda, čime nastoji povećati javne prihode te suzbiti poreznu evaziju. Toj svrsi služi i izričito propisivanje novčane kazne u iznosu od 3.000 do 100.000 KM za obveznike u slučaju pojedinačnog kršenja većine obaveza propisanih novim zakonom.

Novi zakon preciznije definiše pojam poreznog obveznika, koji sada izričito uključuje i podružnicu pravnog lica iz Republike Srpske i Brčko Distrikta, te poslovnu jedinicu nerezidenta. Usklađivanje rashoda i prihoda je dosta opširnije obrađeno, kao i pojam i postupak za sprečavanje dvostrukog oporezivanja, dok je s druge strane tretman poreznih gubitaka ostao gotovo neizmijenjen u odnosu na stari zakon. Potpunu novinu predstavlja propisivanje poreznog tretmana dobiti stečene tokom stečajnog postupka.

Porez po odbitku

Za razliku od "porezne noćne more", kakvu je predstavljao jedini član koji je regulisao porez po odbitku u starom zakonu, novi zakon sada jasnije reguliše ovu oblast. Prije svega, lista naknada čijim plaćanjem nastaje obaveza plaćanja poreza po odbitku je razrađena i dopunjena novim stavkama, tako da je sada izričito propisana obaveza plaćanja poreza po odbitku i na, između ostalog, naknade za zakup te naknade za izvršene usluge konsaltinga. S druge strane, lista izuzetaka je sužena, tako da više ne obuhvata, između ostalog, kamate koje se plaćaju na korporativne obveznice niti kamate na depozite. Novinu predstavljaju i odredbe o uvođenju poreza po odbitku na prodaju ili prenos nekretnina, dionica ili udjela u kapitalu, te prava industrijskog vlasništva. Što se tiče samog postupka obračuna i naplate, rok za uplatu i prijavu poreza po odbitku je produžen, i to u korist uplatioca, tako da ne iznosi više deset dana od dana isplate već deset dana od isteka mjeseca u kojem je isplaćena naknada.

Poreski podsticaji i oslobađanja

Oblast poreskih olakšica je značajno izmijenjena. Pažnju javnosti je svakako najviše privukla informacija da izvozno orijentisani obveznici više nisu oslobođeni plaćanja poreza na dobit na osnovu izvozom ostvarenih 30% prihoda. Stoga, od starih poreskih podsticaja zadržano je samo oslobođenje za obveznika koji u periodu od pet uzastopnih godina izvrši investiranje iz vlastitih sredstava u ukupnom iznosu od 20 miliona KM. Međutim, takav obveznik nije više potpuno oslobođen plaćanja poreza na dobit, što je predviđao stari zakon, već mu je obaveza umanjena za 50%. Što se tiče novih podsticaja, oni su osigurani obveznicima koji vrše investiranje iz vlastitih sredstava u proizvodnu opremu i obveznicima sa novoprimitim zaposlenima.

Transferne cijene

Opširnija regulacija u odnosu na stari zakon u oblasti transfernih cijena obuhvata definiciju principa "van dohvata ruke", kao i detaljnije objašnjenje pojmova "povezana lica" i "uporedne transakcije". Zakon po prvi puta propisuje i metode koje se trebaju primijeniti pri ocjeni usklađenosti uvjeta transakcije sa principom "van dohvata ruke". Lista najprikladnijih metoda obuhvata metodu uporedivih nekontrolisanih cijena, metodu cijene koštanja uvećanu za uobičajenu zaradu, te metodu preprodajne cijene. Novi teret za obveznike koji učestvuju u transakcijama sa povezanim društvima predstavlja i obaveza posjedovanja dokumentacije o cijenama koja sadrži analizu kojom se potvrđuje da je transakcija zaključena u skladu sa principom "van dohvata ruke".

Federalna ministrica finansija ima na raspolaganju šest mjeseci za donošenje propisa za provedbu novog zakona, odnosno Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dobit, te Pravilnika o transfernim cijenama. Za očekivati je da će i ti propisi detaljnije uređivati materiju nego što to čine provedbeni propisi trenutno na snazi, te time ostaviti manje mjesta za različita tumačenja, kako od strane obveznika, tako i od strane poreznika.

Kontakti:

Jasmin Omerdić
Associate

jasmin.omerdic@wolftheiss.com

Naida Čustović
Advokat u saradnji sa Wolf Theiss-om

naida.custovic@lawoffice-custovic.com

Ovaj memorandum pripremljen je u svrhu pružanja opće informacije te ne predstavlja pravni savjet.

Slijedom toga, WOLF THEISS ne prihvaća nikakvu odgovornost za bilo čije djelovanje ili propuštanje, na bilo koji način, a koje je utemeljeno na informacijama sadržanim u ovom memorandumu.

Ako želite saznati više o temi ovog memorandum ili općenito o našim uslugama, molimo Vas da se obratite na gore navedene kontakte ili na:

Wolf Theiss d.o.o. Sarajevo
Zmaja od Bosne 7/III
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Tel.: +387 33 953 444
Fax: +387 33 953 445
www.wolftheiss.com